The estimates have not yet been finalised as it is expected that some more applications will be received for I.P. sets in these villages.

(*c*) Due to the non-availability of essential materials required for these works, it is not possible to specify any particular period. Arrangements will, however, be made to take up and complete the works as soon as the estimates are duly sanctioned and the required materials are collected.

Extension of certain Railway Lines.

Q.—304. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur Dirtrict—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that the extension of certain Railways in the State is necessary as an aid to the economic development of the people and improvement of the trade and commerce ;

(*b*) if so, whether any attempt has been made in respect of (i) Chamarajanagar-Satyamangalam line, (ii) Hassan-Mangalore line, (iii) Kadur-Chikmagalur line, and (iv) Tumkur-Bellary line ;

(*c*) if so, at what stages they are pending ?

A.—The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) (i), (ii) and (iii) Yes.
(iv) No.

(*c*) (i) *Chamarajanagar-Satyamangalam Line.*—The survey reports of Chamarajanagar-Satyamangalam - Mettupalyam Project have been received and they are reported to be under the consideration of the Railway Board.

(ii) *Hassan-Mangalore Line.*—The Project was considered by the Central Board of Transport in their 25th Meeting held in Madras on 6th January 1950, which was also attended by the representative of the Madras Government. It was decided by the Central Board of Transport that the Project should be held over for the present.

(iii) *Kadur-Chikmagalur Line.*—Three alternative routes were suggested during 1926 and 1938, but the financial prospects of the line proved disappointing. The Railway Board have informed this Government in October 1950 that the present-day cost of this Project, including provision for rolling stock will be over three times the original cost, that the nett return on capital would be about 0·75 per cent only, and that this return does not justify the investment of a capital of nearly one crore of rupees under the present financial and economic condition of the country.

NON-OFFICIAL BUSINESS—RESOLUTIONS—*contd*

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—Resolutions.

Resolution No. 2.

Declaring Chitaldrug District a famine stricken area and undertaking relief measures.

* Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—

ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ತರಾವು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"This Assembly is of the opinion that Chitaldrug District be forthwith declared a famine stricken area and relief measures undertaken to relieve the men and cattle from the distress arising out of the situation."

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದು ಈ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 18-20 ಇಂಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ಇಂಚಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.)

ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈ ಸಭೆಯವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 1945-46ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ—ಭರಣಿ, ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ ಮಳೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಳೆ ಇಟ್ಟರು; ಆದರೆ ಆರ್ದ್ರಾ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದಿನ ಮಳೆಗಳು ಬಾರದೇ ಇಟ್ಟ ಬೆಳೆ ಎಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ದೆಶೆಯಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಪೈರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ, ನಾನು ಈ ತರಾವನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು, ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹಳ ಪರಿತಾಪಪಟ್ಟದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ, ನಾಲಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಅನೇಕರು ಭದ್ರಾವತಿ ವಗೈರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗ ನಿರ್ಣಯ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಪೀಡಿತ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶದಂತಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಸೂಚಿಸಿರುವ 12ನೇ ನಿರ್ಣಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಅದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದಲ್ಲ. ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆ 12ನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರದೇನೇ ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾಗಿರುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತರಾವಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನವರೂ ಕೂಡ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರು ಎಂದರೆ ಆರ್ದ್ರಾ ಮಳೆಗೆ ಮುಂಚೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ, ಮಖ, ಪುಬ್ಬ ಉತ್ತರೆಯವರೆಗೆ ಮಳೆಬಾರದೆ ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ತೆನೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ನುಂಗಾರು ಜೋಳ, ಕೇಸರಿ ಜೋಳ—ಎಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಅಕ್ಕಡಿ ಪೈರು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಗಿದೆ! ಅದು ಮೊದಲೇ ಆಹಾರಾಭಾವದ ಪ್ರದೇಶ. ಮಳೆ ಬಾರದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ. ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ವಯಂ ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 7,000 ಕೆರೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಲು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ 700 ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ಕಮ್ಮಿ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 26,000 ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ 700 ಕೆರೆಗಳಿಗೂ

ಕಮ್ಮಿ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ಕೆರೆಗಳ ಅಸರೆಯಾಗಲಿ, ನದಿ ನಾಲೆಗಳ ಸಹಾಯವಾಗಲೀ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗಳ ಆಶ್ರಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶ ಇದು. ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯೂರು—ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ವಿದದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೊಳಗಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾದ್ದಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕಾಣೆ, ಒಂದಾಣೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವ ಏನೂ ಬೆಳೆಯದ ಭೂಮಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 40 ಅಂಗುಲಗಳ ಮಳೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದರೆ ನೀರು ಬರಲು 40-50 ಅಡಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ 15-20 ಅಡಿಗಳು ಅಗೆದರೇನೇ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನೀರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕ್ಕೊಂಡು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ priority ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂಸಹ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮೂವತ್ತಮೂರನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಅದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:

"This Assembly is of the opinion that top priority be given for the supply of electric power to irrigation works in Hiriyur, Chitaldrug, Challakere and Molakalmuru Taluks since these are easily susceptible to famines and pestilences on account of lowest rainfall every year".

ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ರೂಪವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಈಗಂತೂ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು, ನಾಲೆಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ pick-up ಚಾನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ಮೂಲಕ 200-300 ಎಕರೆಗಳೂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ, ದವಸ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ತಾನೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಕೂಡದು. ತಾವೇನಾದರೂ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಅದು ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.)

ಪಟೇಲರು ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದದ್ದನ್ನೇ ನೋಡಿ ಕ್ಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದದ್ದು ಬೆಳೆ ಬಿತ್ತಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ಕೊನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೋಗಿ ದ್ದನ್ನು ಅವರು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮುಂಗಾರು ಪೈರೇ ಅವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆರಿದ್ರೆ ಮಳೆ ಗುಡುಗಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಆರು ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಈ ಸಾರಿ ಆರು ಮಳೆಗಳೂ ಬಾರದೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಬೆಳೆ ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿತ್ತು. ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಮಲೆ ನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಸ್ತೆ ಚಿತ್ತೆ ಮಳೆಗಳು ಬಂದು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ನಾಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವ ರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿನಾಲಿ ಸಿಕ್ಕು ವಂತೆಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಹೊಂದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ರೈತರು ವಾಸಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದವರಾಗಿ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾ ಸಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಂತೆ ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡಲೆ ನಿವಾ ರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲೂ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಜನರು ಇರುವಲ್ಲಿಗೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಹೋಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಿ ಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇತ್ತ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ ಬಂದು ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಯನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವು ದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಗಳೇನಿದ್ದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪವೃತ್ತಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಸಭೆಯವ ರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:

"This Assembly is of the opinion that Chitaldrug District be forthwith declared a famine stricken area and relief measures undertaken to relieve the men and cattle from the distress arising out of the situation."

ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರೂ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಪಂಗಿ ರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಬರೆದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹು ದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವು ದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Sir, I wish to lend my hearty support to this resolution. The Hon'ble Member to my right while ably moving this resolution said that the word 'famine' may not suitably apply here and therefore he wanted to stress that there was distress instead and that the Government should view the question from that point of view. By saying that, he did not mean Sir, to under-estimate the distress and suffering caused in that area. All that my Hon'ble friend intended to say was that the word 'famine' cannot be applied according to the Famine Relief Code. So, although technically famine conditions were not prevailing, still all the realities and the horrors and sufferings of famine conditions existed in our district. Well Sir, I am aware that the Government are fully posted with the conditions obtaining there not only this year but in previous years also. Although the Government are aware of these conditions Sir, I am sure, they have not realised the gravity of the situation, the poignant sufferings to which people and cattle were subjected there. The Hon'ble mover of this resolution has detailed to this House that this area is usually known as 'dry belt'. He of course overestimated the rainfall. The rainfall, there, averages between 12 to 14 inches. It has never gone beyond 18 inches. Now and then and on very rare occasions there was 2 to 2½ inches of rain at a stretch at a particular time, but the average has always remained in this range of 12 to 14 inches. The eastern portion of Chitaldrug, the north-eastern portion of Tumkur District and the north eastern portion of Kolar District an the western portion of Bellary and Anantapur Districts, all these form the dry belt and during the Survey Settlement while examining conditions of this area the authorities have fixed the revenue assessment at a low rate. I am pointing out these factors to this august House just to show that this area is usually and normally subjected to low rainfall and therefore the agricultural production is low also, while that is so what could be their situation when the rains totally fail? Added to this, from 1945 to 1947 we had actual famine conditions. Before the year 1945 the procurement was the heaviest in the Chitaldrug District, so much so, the raiyats of this area had nothing to stand by and nothing to fall back upon at a time of distress. That was the situation when this sad fate overtook us and the south-east monsoon completely failed and in the eastern portion of the district there was no sowing at all except in very few places. In the cotton area, they had no sowing at all. We can therefore take it that the people had no foodgrains with them and the Government had not made adequate arrangements for supplying them with foodgrains, because they had not anticipated failure of rainfall. All at once this sad fate overtook those people and there was no foodgrains with them on the one hand and they were not available in the market on the other. And even the Government's liberality in allowing 30 seers of foodgrains to be transported within the district did not help them in time because some of the local officers suspended this order.....

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—It has not been suspended at all. I do not think the Hon'ble Member is correct. The order permitting 30 seers of foodgrains to be transported from place to place is being very liberally enforced. Grain is being allowed to be transported even from district to district under this order. I do not know what the Hon'ble Member means by saying that the order is suspended.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Government did not suspend the order Sir. But the effect of the order was nullified by a proclamation issued in every shandy so much so the people who brought 30 seers of foodgrains to shandies were arrested by the police and harassed. That was done by a proclamation issued in the several shandies. Later on the matter was represented to the District Magistrate and then proper instructions were issued and now it is all right. My point was to show that just when the distress was great for want of foodgrains, the liberal provisions of an order passed by Government were not actually available to the people at the time and therefore for about four weeks the situation was very bad. We all felt that unless some immediate remedy was given to these people, things would go very bad. That was the condition of the people.

With regard to cattle, the suffering was much more. Every year, the cattle in this area have to migrate to either the malnad on the western side or the Sandoor forest on the eastern side. This migration, driving cattle to far off places entails a lot of suffering to the villagers. After all in a villager's household, there might be one or two able-bodied persons and one of them has to go along with the herds of cattle for two to three months till there is rainfall; and immediately after the rainfall, we will have no grass and we will have to wait for one or two months thereafter and until grass is grown they will have to remain with the cattle. On the other hand, as soon as there is rainfall, they will have to take to ploughing and sowing and if these operations were to be postponed by one or two weeks, the raiyat will lose the opportunity for that year. At the same time, when the person who is accompanying the cattle is away some 60, 80 or even 100 miles, he cannot return home in one or two days to attend to his agricultural work and by the time he returns, the season will have passed. Like this so many people have lost opportunities for several years. When these are the sufferings of the people in normal conditions, you can imagine the plight of the people in that area when the south-west monsoon completely failed. I am bringing these facts to the notice of the Government to urge upon them the necessity to provide not only immediate relief but for making permanent arrangements for the supply of fodder to cattle in that area. This point we have been representing from time to time and in fact in the previous sessions of the Assembly I have put questions in the matter of death of cattle. Government do not have sufficient statistics of the deaths of cattle and the figures they gave me were very few. I know that the figure should have been much more. I have also sent in a question with regard to supply of fodder and there also the Government say that they have made arrangements. But practically no arrangement has been made, though arrangements for the supply of fodder could be made. In fact, if the Hon'ble Ministers tour the eastern portion of the District, they see anywhere and everywhere the trees standing as though human beings are standing with heads beheaded and arms cut off. The branches and leaves have all been cut off not only for fuel purposes but also for fodder for the cattle. There are wide Kamra forests. The branches of all the trees are cut off because they have no other go but to feed the cattle with the leaves of these trees. Now milk is sold at one seer per rupee even in villages and even at that rate we can hardly get milk. That is the situation. If we look at the people, they are very much emaciated; they look like scare-crows. Though the word 'famine' here cannot be applied under the Famine Relief Code, they should not view it technically but really the famine conditions do exist and therefore they should give liberal relief to this area. They have allotted Rs. 3 lakhs now as relief even before this resolution was tabled, but that is very insufficient. They should allot at least Rs. 7-8 lakhs and take immediate measures to give relief. With these words, I once again extend my hearty support to this resolution.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೊಸದಾದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಈ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಳೆ ಸಾಲದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆಯೇ ಬಾರದೆ ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಇದನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ—ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಿ... .....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಬಂತು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಇಲ್ಲ, ದಾವಣಗೆರೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟುಹೋದವು. ಹೀಗೆ ಮಳೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೀಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಜನರಿಗೆ ಪೈರು ನಷ್ಟವಾಗಿ, ಅವರು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಈ ವರ್ಷ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ತೊಂದರೆಯು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೀ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೈದಾನ ಸೀಮೆಗೇ ಬರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಬೆಲೆಯಾದ ಹಳ್ಳಿಕಾರ ಜಾತಿ ದನಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೊಂಡು ಅವರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನಾದಿಗಳು ಬಂದು ಬೇಗ ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರ ಅಭಾವ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಎಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೇ ವಲಸೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೆ. ಅಂಥಾ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೂ ಆಳುಗಳೇ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕೂಲಿಗಾರರ ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಡೆದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಅಂಥಾ ಅನಾನು ಕೂಲವಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಲಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೂಲಿಗಾರನು ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆತನಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿ,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.) ದಿನಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ ಮೊದಲುಗೊಂಡು 12 ಆಣೆ ಮತ್ತು ಆಳ್ಳೈರು 1 ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೂ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಕೂಲಿಯವನು ಹಾಗೆ ರೈತನ ಬದುಕಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 2 ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಬಾವಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುತಕ್ಕ ಬಗ್ಯೆ ಅನ್ನ ಹಾಕದೆ ಕೇವಲ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಗಾರರಾದರೋ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯಾದರೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಇಂದು ಕೊಡದಿರುವಂಥ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಇವೆಯೇ? ತಾವು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ 8 ಆಣೆಯ ಕೂಲಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೋ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಉಂಟು. ಅನ್ನ ಹಾಕದೆ ದಿನಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವಂಥ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 0-10-6 ಕೂಲಿಯ ದರವನ್ನು 0-12-6 ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕುರಿಕೋಣಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋದವು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಮಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಈ ರೇಟುಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಕೆರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲೇ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಲಿಯವರು ರೈತನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಮ್ಮಿ ಕೂಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ 8 ಆಣೆ ಕೂಲಿಗೆ ಯಾವ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳೂ ಸಿಕ್ಕದೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಂಚ ಕೂಲಿ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಮಿತಿ ದರವೇನಿರುತ್ತದೋ ಆದನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಂಚ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಲು ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಬರಲು ತಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ರೇಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಮಾ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯೂ ಸಂಭವಿಸಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಿರ್ಣಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನೇನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಬಾಕಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಅಭಾವವುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬಹುದೆಂದು ನೀರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವಾದರೂ ಸಲಹೆಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಾರಿ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆ ಆಗಿರುವಕಡೆ ದವಸ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸ, ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ, ರಸ್ತೆಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಾಸು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬೆಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಂದಾಯ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಮಾರಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದು ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬೆಳೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಕಂದಾಯ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ತೊಡಕು ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಸಂಕಟಕರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆಬಂದು ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕಡಮೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಆಮೇಲೆ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ತಂದು ಬದುಕಬಹುದು. ಅದೇ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ಕಷ್ಟ, ನೋವು ನಮಗೆ ಅನುಭವಸಿದ್ದವಾಗಿದೆ; ಎಷ್ಟೋ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟೋದೂರ ಹೋಗಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಾಗುವ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಾಗ ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು—ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು. ಅದು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಾಕಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಾಗೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಆ ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಉಳಿದಕಡೆಯ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಠಿಣ ಪರಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.)

ಸ್ಥಿತಿ ಅನೇಕಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬೆಳೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಜನರಿಗಿರುವ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ದನಗಳಿಗಿರುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಜರೂರಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ ವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—I do not think that there is any need for a reply by me. ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಆಷ್ಟೇ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಅದು ಈಡಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ದನಕರುಗಳಿಗೂ, ಜನರಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ತಲೆದೋರಬಹುದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಏನುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ದಿವಸ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾಷಣಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರಿದರೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಎಂದು ಸಾರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬೋರ್ಡಿನ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊದಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಈಗ ಇರುವಹಾಗೆ ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟ, ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಆ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಸುಮಾರು 18 ಅಂಗುಲ ಎಂದೂ; ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಅದು ಓವರ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್, 12 ಅಂಗುಲ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 13-10-1951ರ ಆಖೈರು ವರೆಗೆ ಮತ್ತು 20-10-1951ರ ಆಖೈರುವರೆಗೆ ಸೀಜನಲ್ ಕಂಡಿಷನ್ ಹೇಗಿದೆ, ಮಳೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 35 ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ 18.46 ಅಂಗುಲ.

* Asteristks indicate that the remarks have not been returned approved by the Hon'ble Member.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು ಕಡೆ ಸರಾಸರಿ 35 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಠರಾವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. GOVINDA REDDY.—There is one factor, Sir. The Western half being in the fringe of the Malnad receives good rains. For instance Holalkere, Davangere and Harihar Taluks receive fairly good rains. We do not contend that the rainfall is low there. But in the eastern half it is not so.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am coming to that. I have got the figures. It is not 12″ or 14″ average as Sri Govinda Reddy thinks, nor is it 15″. I am quoting the figures not from memory, but from the latest figures supplied to me. If these figures are wrong, I am prepared to have them verified. But we need not spend more time on this. I only wanted to give this information to the Hon'ble Members of this House.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—We said that in the eastern half of the District.....

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am just giving the figures for the information of the House.

ಈ ವರ್ಷ ಆಗಿರುವುದು ಅಷ್ಟು. ಸರಾಸರಿ ಆಗಿರುವ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ಸರಾಸರಿಯು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯೆ ಆರೆಂಟುವಾರ ಮಳೆಹೋಗಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ.

I am coming to it now. Let us state the position correctly. I am giving you the figures :—

Chitaldrug—average—19·61.
total this year—20·09.
Chellakere—average—14·34.
total this year—13·75.
Hiriyur—average—27·29.
total this year—15·64.
Holalkere—average—20 and odd.
total this year—18.
Davangere—average—21.
total this year—24.
Molakalmuru—average—19.
total this year—18 and odd.
Jagalur—average 18.
total this year—20.

* * * *

These are the actual figures.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಅಶ್ವಿನಿಮಳೆಯಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವಮಳೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇಂಚು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಆಯಾ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಏನು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If the Hon'ble Member wants more information I am perfectly prepared to give it. He need not be in a hurry. I just wanted to say that the figures given by the Hon'ble Member with regard to rainfall are not completely correct and I wanted to state the correct position. That is all what I had in view.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಈ ಸಲ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ . . . .

Sri A BHEEMAPPA NAIK.—The Hon'ble Chief Minister goes beyond the scope of the resolution.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ದುರವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಮಧ್ಯೆ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.) 6 ವಾರ ಮಳೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಒದಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಜುಲೈ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದವರೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಎರಡುತಿಂಗಳು according to our report here there has been no proper rainfall. ಯಾವಾಗ ಪೈರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೊ ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರದೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಏಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಮನನವಾಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಏಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಏಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ, ಖುದ್ದು ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಗಳ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ದಸರಾಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲೂ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಮಳೆಗಳು ಆದನಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ latest reports ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ ಅಂಥ ಕಡೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಏಂದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

The Hon'ble Member has sent in a resolution that the Chitaldrug District as a whole should be treated as a unit and that some steps should be taken. That will not be correct.

ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಯನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಇದು—

"Wide spread rainfall during the last three weeks has eased the situation to an appreciable extent in the taluks of Davangere, Harihar, Molakalmuru and in....."

"The recent rains have eased the fodder scarcity to a considerable extent in the taluks of Challakere, Molakalmuru and parts of Hosadurga. There is no difficulty for drinking water in this district."

This is the latest report.

ಇದು ವಾಸ್ತವವಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾ

ಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಅಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ 5-6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಪಾವುಗಡ, ಕೊರಟಗೆರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದು ಬೆಳೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ವಾಗಲೀ, ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಲೀ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಎಲ್ಲೇ ಆದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಾರವಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಸ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭೀತಿ ತಲೆದೋರಿತ್ತು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಳೆಯ ದೆಶೆಯಿಂದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದು ದನಕರುಗಳಿಗೆ, ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವವೇನೂ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ದನಕರುಗಳ ಮೇವು ಇದೂಸಹ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಈಡಾ ಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾದ ಕಡೂರಿನಿಂದ 150 ಟ್ಯ ಮೇವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ರವಾನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಇನ್ನು 150 ಟ್ಯ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತೊಂದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದ ವಿಷಯ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಳೆ ಸರಾಸರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ಮಳೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ತೀರ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ, ಬೆಳೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂಡರೂ, ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಾಣೆಯದಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಾಸಿನಷ್ಟೂ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವ ರಿಗೂ ಸಹ ಅದೇರೀತಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ರೇಷ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಹಾರಾಭಾವ ತಲೆದೋರಿರುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರದೇ ಶಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು:) preference ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದವಸ ಹೋಗಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಯೂ ಮತ್ತಿತರ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೂ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೇ ನಿನ್ನೆ ದವಸ levy system ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದಿರಲಿ-ಅವರಿಗೇ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಪರಿಂದಲೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾ ರೆಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ ವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ: ಹೋದಸಲ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ ನವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು: ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತು. ಒಂದುವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಮುಂದಾ ದರೂ ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಿ; ಈಗ ಹಾಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Wherever collection has been done improperly and without fairness, certainly the Government will do everything in their power to rectify it.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನಂಜನ ಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗೌರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಿ ಸುತ್ತೀರಾ?

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I request the Hon'ble Member to send on the information and we shall certainly look into the matter.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ affected areas ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಾ ದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯ ವರು.—ಅದರಲ್ಲೊಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ 15 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ affected area ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು general order ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡ ಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳಾಗ ಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಕೂಡ ದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—That is all what we want.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು:—ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 30 ಸೇರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ open ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 10-15 ಸೇರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ರೀತಿ general ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವಕಡೆಯಲ್ಲೂ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಕಡೆ ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಆಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿರುವವರೂ ತಮಗೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ general order ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ, ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಷಯ. ನಮಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂತು. ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸವೇ ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಖರ್ಚಾದ ತಕ್ಷಣ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಹಣದ ಅಭಾವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಹಣದ ಅಭಾವದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಕೇವಲ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು. ಆ ಹಣದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರೂ, ಗ್ರೋ ಮೋರ್ ಫುಡ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಎಲ್ಲವುಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಪಿಕ್-ಅಪ್‌ಗಳು, ಭಾನಲಲಿಗಳು, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು; ಇತರೇ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ allotment ನ್ನು ನಾವೀಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಹತ್ತಿರವೇ ಒಂದು excavation ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು:—ಕನ್ನಕಾಮಂಚೂರು ಹತ್ತಿರ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು:—ಇದಕ್ಕೆ extra ರೂಪವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಈಗ ಡೆಪ್ಯುಟೇಶನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಮೇಲೆ ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪುರುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನರೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೋದವರ್ಷ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವೂ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ಷವೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಆಹಾರದ ಸರಬರಾಯಿ ಪದ್ಧತಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನಮ್ಮಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನರು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು). ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಕೂಲಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟೇಷನ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರು.—ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರೂ ಒಂದು ಭಾಗ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ!

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಿಂದ ಹಣ meet ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ಅಥವಾ 15 ದಿವಸ ತಡವಾಗಬಹುದು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಣವೇನೋ ಖರ್ಚಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಷ್ಟೇಹೊರತು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರೂ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವೇ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರು.—ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಯಾವುದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದು ಸಭೆಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ನೋಡದೆ ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಈ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲ, ತೊಂದರೆಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಮೇವು, ಆಹಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇವುಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಸರ್ವದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಈ ಠರಾವಿನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭರವಸೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ಈ ಕಾರ್ಯ ಬೇಗ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for lunch for half an hour.

The House adjourned for Lunch at Twelve Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Fifty Minutes past Three of the Clock, Mr. Speaker (The Hon'ble Sri V. Venkatappa) in the Chair.

Resolution No. 3.

Sanction of additional allotment for grant of scholarships to scheduled caste students in the University.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:—

"This Assembly is of the opinion that additional allotment required for awarding scholarships to all the deserving scheduled castes students studying in the various university institutions in the State be sanctioned very early for the current year, *i.e.*, 1951-52."

ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಬಗ್ಗೆ ಈವರ್ಷ ಒಂದು ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಸಾಲದು, ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಈಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಅಂಥವರ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನೀಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದು ಬಡತನ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಾಣತನ. ಈ ಎರಡು ಅರ್ಹತೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹಿಂದುಳಿಯದೆ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗುವುದು. ನಂತರ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗದೆ ಇದ್ದವನು, ನಂತರ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದೆ ಇರುವವರು ಎಂಬ ಈ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳೇನೆಂದರೆ satisfactory conduct and character ಅಂದರೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆ ನಡತೆ—ಯಾರು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಉಪಯೋಗ ದೊರಕಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ. ಹಿಂದೆ ತಾವು ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ನನ್ನ ಅರ್ಹರಾದಂಥ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮಾಸಲಾಗಿಡುವುದು. ಮಾಸಲಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆದನ್ನು ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇರುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವರಿಗಾಗಿ ಅಡೀಷನಲ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ರೇಟ್ ಸಾಲದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಉದಾರ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ